

Buchanan S.
Pěstitelé třtiny v Latinské Americe reagují na světové ceny, iniciativy v produkci ethanolu (Latin Cane Growers React to World Prices, Ethanol Initiatives)

Brazílie představuje asi čtvrtinu světové produkce cukru a stále zvyšuje svou výrobu. V poslední době přibývalo 10 cukrovarů na výrobu cukru a ethanolu a celkový počet cukrovarů je již větší než 440. 56 % třtiny zpracovávají v této oblasti jde na ethanol a 44 % na cukr. I přes tuto skutečnost je export cukru vyšší než v minulých letech, především kvůli poklesu exportu cukru z Indie, rovněž tak výroba i export lihu z Brazílie poroste. 90 % nových aut prodávaných v Brazílii je FFV. V rámci vnitřní politiky v Brazílii postupně dochází k vyrovnání daní na ethanol v jednotlivých státech. Ve státu Sao Paulo jsou daně dosud nejnižší a cena palivového ethanolu je poloviční ve srovnání s benzinem, a to bohatě kompenzuje o 25–30 % nižší výkonnost motorů poháněných ethanolem. Největší brazilský producent cukru a ethanolu Cosan uzavírá dohodu s globálním energetickým gigantom Shell na vytvoření jednoho z největších světových producentů lihu.

Argentina zahájila hospodářský rok 2010/2011 s poměrně nízkou zásobou cukru vzhledem k mrazům, které silně ovlivnily sklizeň v roce 2009. Největší produkční oblast v Argentině, Tucuman, ztratila 15–20 % úrody kvůli mrazům v červenci 2009, i když byla na 70 % ploch pěstována třtina resistantní k poškození štávy v důsledku mrazů. Argentinská produkce třtiny v roce 2010/2011 bude vyšší než v předchozím roce i s ohledem na nový ethanolový program.

V **Peru** bylo v roce 2009/2010 dosaženo rekordní výroby přes 1 mil. t a v kampani 2010/2011 se očekává další 12 % nárůst. Privatizace cukerního sektoru začala v roce 1996 a umožnila modernizaci a kapitalizaci výroby.

V **Kolumbii** rostla produkce cukru plynule od r. 1990, i když v posledních deseti letech je expanze ploch pro třtinu limitována. Obecně latinsko-američtí producenti cukru a ethanolu citlivě sledují a reagují na situaci v produkčních oblastech Asie – jak na vysokou úrodu v Indii, tak i na ztráty v důsledku povodní v Pakistánu.

Sugar J., 73, 2010, č. 5, s. 7, 11–12.

Kadlec

Cukrovarnictví, cukrovary a cukrovarníci
Fenomén českého hospodářství v 19. a 20. století

Vydalo Národní zemědělské muzeum Praha a Národní technické muzeum, edice NZM Prameny a studie č. 47, editor publikace Hynek Střítecký, Praha, 2011, 778 stran, formát A5, cena 240 Kč*, ISBN (NZM) 978-80-86874-66-4, ISBN (NTM) 978-80-7037-206-7, ISSN 0862-8483.

Téměř osmisetstránková publikace je svým rozsahem i obsahem mimořádná. Vychází jako sborník z konference „Cukrovarnictví, cukrovary a cukrovarníci v českých zemích“, kterou pořádalo NTM v roce 2010. V knize je zařazeno 28 samostatných prací, z nichž třetina již byla publikována v našem časopise v čísle věnovaném této konferenci (2010, č. 9/10). V zde prezentované publikaci však nebyli autoři tolik omezeni rozsahem a úpravou, proto jsou zpravidla tyto příspěvky doplněny, příp. tematicky rozšířeny, obsahují obvyklý poznámkový aparát i řadu v časopise nepublikovaných obrazových příloh.

Příspěvky sepsali převážně profesionální historici, nechybí však ani texty od dalších autorů. Jednotlivé práce čerpají náměty snad ze všech okruhů činnosti a období průmyslové výroby cukru na našem území: z historie jednotlivých cukrovarů, koncernů, zeměpisných oblastí, výzkumu, výuky, finančního světa, profesních organizací, ze života významných osobností ad. Je dobře, že v knize nechybí i popis vývoje oboru po roce 1989, který dokládá, že naše cukrovarnictví „není jen předmětem historického bádání“, nýbrž se „znovu zařazuje mezi evropskou elitu“.

Samostatnou částí knihy, zařazenou na závěr, je práce ing. Jaroslava Bartoška „Výstavba českých cukrovarů ve světě v druhé polovině dvacátého století – Jak jsem ji viděl a prožil jako přímý účastník“ (206 stran textu a 16 stran obrazových příloh). Mapuje významnou etapu českého cukrovarnického strojírenství: budování závodů v řadě států především třetího světa – mj. v Indii, Pákistánu, Barmě, Cejlonu, Indonésii, Kambodži, Íránu, Sýrii, Egyptě, Súdánu... Není jen nezaujatým popisem událostí, naopak, zahrnuje řadu osobních vzpomínek, postřehů a zkušeností aktivního účastníka. Ty dělají paměti tohoto – letos devadesátiletého – odborníka (více o něm viz LCaŘ 2007, s. 259) mnohem zajímavějšími.

Textovou část Bartoškových pamětí doplňuje DVD obsahující půlhodinový dokument převedený z barevného 8mm filmu, na který autor zaznamenával výstavbu cukrovarů v Indii a na Cejlonu (Srí Lance). Film – s autorem namluveným komentářem – divákům zprostředkuje atmosféru způsobem, jaký psaný text neumožňuje.

Pro knihu „Cukrovarnictví, cukrovary a cukrovarníci“ byl zvolen kvalitní papír (matná křída) umožňující velmi dobrý tisk textu i obrazů. Škoda jen, že při její přípravě nebyla dodržena všechna pravidla sazby a v publikaci jsou i některé další chyby – nesnižují ale nijak výrazně hodnotu díla, které je třeba doporučit pozornosti každého zájemce o historii výroby cukru.

Blahoslav Marek

* Návrh ceny, k dostání v NTM nebo v NZM.